

R E G É L Ő.

PESTEN szerdán december 24^{kén} 1834.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csütörtökön. Fél évi díjja helyben képekkel 5 ft. borítéktalanul; postán 6 ft. pengőben, képek nélkül egy ezüstforinttal olcsóbb. Buda-pestiek évnegyedenként is válthatnak példányt. A' folyóiratnak egyes száma 24 kr; egyes kép 12 kr. p. p.

TÖRTÉNET ÉS ELBESZÉLLÉS.

C o e u r D a m e. *(Végzet.)*

Egy pár jó barát érkezék most, 's őt mulatságra meghivák, mellyet igen élénken 's csábitólag festének-le; szóval az unalom győzött, 's Brissaud velek elment; használta a' hamis mester-fogásokat 's telt erszénnyel tért haza. A' lélekismeret lassanként elnémult, 's a' szerencsétjósító „va banque“ reá éppen olly kevés benyomást tett, mint a' pistoly dörrenése, melly egyik-másik áldozatjának koponyáját széthasogatta. Ha azután lakásába vissza ment, mindenkor különös és nyájas módon biczegett elejébe csábitónéja, dicsérte őt, nyájaszkodott vele, és közönségesen szerelmesen reá tekintve szokta mondani: „Hiszen tudtam, hogy te nekem hivem maradsz! Ó! a' ki egyszer elkezd engem szeretni, az becsületét és vérét feláldozza értem — 's csak halálával hagy-el.“

Ha az ember a' chevaliert megkérdezte volna, ha valljon boldognak érzi-e most magát, e' kérdésre mind ezek ellenére is tagadólag felel vala; mert részint egészségét érzette kicsapongó életmódja által megromlottnak; más részről pedig társnéjának közelében nem érzi magát legjobban. Magatartása ugyan annyi hatalmat gyakorlott rajta, hogy még csak neve, születése és származása felől se merte megkérdezni; mindazáltal szive hideg maradt urnéja társaságában; valóján valami visszatartó 's elidegenítő különösség vonult-el, hogy hozzá nem szokhatott; mindig úgy tetszett neki, mintha még pályáját valami porzasztó módon kellene jövődöben végeznie.

Valóban egykor éjjel ágyából rendőrségi katonák ébreszték őt fel; 's ekkor először ébredt-fel sok időtől fogva tévelyedéséből. Egy fiatal embernek gondatlan megöletése a' játékos-társaság némelly tagjaitól a' törvényszéket arra

hirta, hogy az egész játékos-clubbot befogja, 's így Brissaud hónapot töltött a' Bastilleban.

Midőn innét kiszabadult, olly kinos és kilátás nélküli állapotban látá magát, melly előbbi sorsát, midőn minden vagyonát elveszté, még sokkal felül haladta; mert ekkor legalább a' közvélemény szerint becsülete volt meg: most mint koldus és megbélyegezett állott itt, kit az emberek kerültek, mint valamelly mirigyest. Szegény ruházatban, hajlék, pénz és társaság nélkül állott itt, 's egyetlen egy eszköze se volt, mellyel élelmét megszerezheté.

Ekkor maga alatt valamelly suhogást hall; lenéz, 's a' Seine vize folydogált lábainál. Meg van! gondolá magában, és sebes lépésekkel sietett a' part felé. Egyszerre hangosan felkaczag valaki megette, s ime! szívének régi kedvese állott előtte.

Ő Brissaudnak minden nyomorúságait tudta, 's őt bizonyossá tévé, hogy felőle mindig gondolkodott, és eleve meg is készíté már jövőendő élet-módjok tervét, melly mind kettőjeknek gondtól szabad életet szerezne, ha elég okosak és hallgatók tudnak lenni. „Mit akarsz elkezdni? — susogá neki — minden ember ismer, senki veled társalkodni nem fog. Éhen kell meghalnod, ha csak nem volnék hív kedvesed oldalad mellett, ki éretted gondoskodni fogok, hogy lételedet boldoggá tegyem; jöjj csak velem, 's bizd magad egészen vezérlésemre.“

Ő a' szerencsétlent erre azon házba vezeté, mellyből kijött, 's hol ő egy sereg zsebelők, szökött rabok, tolvajok és zshiványok társaságában látá magát. Ezek az ujonczot hujjongatva fogadák, 's nem sokára mesterségök legnagyobb titkaiba beavatak. De, fájdalom, a' szerencse nem volt mindig a' társaságnak kedvező, 's kevés hetek múlva, mellyek mindenképp csak kicsapongásokban folytak-le, újra megismerkedett Brissaud a' törvényszékkal.

Minthogy most már mint valamelly megátalkodott gonosztevőnek tekintetett, 's recidivája még egyéb nehezítő körülmények által is terhelve volt, az ítélő szék őt azért öt esztendei gályarabságra ítélte. Midőn az ex-chevalier feje a' törzsökön feküdt, 's a' kovács kalapácsa vasnyakra-valóján dolgozott, ellebegének ugyan lelke előtt szülőjinek gyász árnyékai, 's ugy látszott neki, mintha Sámson erejét kellene éreznie legalább egy pillanatig, hogy lánczait össze-

tépje 's ismét az erkölcs és erény pályájára vissza térjen; de csak hamar füleibe esendült nyomorult rabtársainak éneke; úgy tetszett neki, mintha a' bajaderek szavát hallaná, melly őt reménnyel és szerencsésb jövődövel biztatja; ekkor borongó lelke képei csak hamar elenyésztek, 's állapotjához hozzá szokott.

Mint egy tökélyes szörnyeteg hagyá-el a' bagno-t idejének lefolyta után, 's titkon Parisba jött, hol a' tündéres Syrene már is reá várakozott, 's őt a' legvetemültebb gonosztevők egyik társaságába avatta-be. Majd bátorság és elszánás, valamint felemelkedett cselszövényei 's mesterfogásai által a' gazemberek fővezérévé emelte magát, 's minden éjjeli vándoroknak, sőt magának a' rendőrségnek is rémitője lön, mellynek minden törekedései hasztalanok voltak, hogy őt befogják.

Azonban a' fejére kihirdetett díjpénz a' dolgot egészen megfordítá, 's Brissaud nem sokára a' törvényszék kezeiben látta magát elárultatva — tüneményes kedvesétől.

Nagyon is átlátta most Brissaud, hogy itt a' menekvés lehetetlen volna, 's a' kétségbeesés tigris-körmekkel vésd magát szívébe. Hasztalan próbálá maga magát megfojtani, fejét nehéz lánczaival össze zuzni; a' mód, mellyel őt tehetetlenné tevék, minden ön erőszaki próbának ellene volt.

A' halálos ítélet felette már kimondatott, 's vesztesének napja meglön határozva. Ott feküdt a' nedves földön; dühe kigőzölgött, 's a' tehetetlen ismét kénytelen volt újra felébredt lélekismeretének furdalásaira magát hagyni. Gonoszságainak 's ama vértetteinek egész fertelmes lánczozata, mellyeket vagy maga, vagy mint eszköz vitt véghez, borongó körtánczban lebegett-el lelke előtt; esésének első pillantata a' pharao-asztalnál fenyegetve állott ezek csúcsán, 's felette egy ismeretes alak kárörömmel vigyorga hozzá — t. i. a' szép ismeretlen. „Hiszen jól tudtam — monda ez különös egyhangú szóval — hogy te engem követni fogsz egészen a' schaffotig.“

Örjögés és kétségbeesés akará már a' bűnöst körülfontni, midőn kívülről sebes lépteket vön észre. A' halál órája itt volt, 's az igazság szolgáji áldozatjokat vesztő helyre hurcolák.

Most egy kezét érze, melly hátulról a' ruhát nyakáról lebontá; vissza nézett és — borzasztó látás — ő maga volt

az ismeretlen kedves, ki a' hóhér-szolgalatot tevė. Gunymosolygva tekintė chevalierja szemėibe, 's a' jobbjában csillogó pallosra mutatván: „Hát nem ismersz engem? — susogá neki nyájason — hiszen én vagyok régi meghitt kedvesed . . . Te engem a' zöld asztalnál választál, 's hivem maradtál sok más ezer imádóimmal együtt, kiket ugyan ezen vérrózsa-pályára vezettem... Csak nézz-meg jól, én a' — Coeur Dáma vagyok!”

Mint egy villám szaladt végig Brissaud lelkén a' bűnismeret, 's dűhén éppen iszonyú szitokkal akart könnyíteni; de azon pillanatban érzé magát a' halált adó gépelyre vonatni. A' hideg vas torkába hatott — és Brissaud borzasztó kiáltással — felébredett.

Kíváncsilag tolongának a' körülállók Brissaud chevalier-hez, míg az alatt ő az ijedtség verejtékében elázva lassanként magához tért. Ekkor megemlékezék, hogy a' játékházban, hol nagy kísértetben volt a' szerencse istennéjét próbára tenni, darab ideig a' játzókat nézte; később szándékával küszködven egy sarokba ült, hol elaludván az egész borzasztó történetet álmódta.

Szabad ég alatt a' földre borult, 's hálás könyekkel fogadá-meg, hogy soha semmi játék-házba nem menend, 's hogy soha többé nem játszand, mellynek borzasztó következményét egy olly irtóztató phantasmagoriában előre látta. Fogadásának embere is maradt, 's becsületes férj-fiú, tisztos férj és atya lett. Ha valamely ifiút ismerni tanult, ki a' játék iránt szenvedéllyel viseltetett, annak mindig elbeszélte tüneményes látványát, 's emberségére fogadta, hogy a' földnek minden asszonyai közt legveszedelmesebb volna — a' Coeur Dáma.

N É P I S M E R T E T É S.

Tudósítások lapp országról 's lakosairól.
(Végzet.)

4. Medve-vadászat.

Midőn a' Lapp nagyobb állatokra vadász p. o. medvére, nagy veszedelemnek teszi ki magát golyóbisának kicsinsége miatt, melly mivel nem nagyobb a' rozsdaránál, igen közel kell neki az állathoz járulni; ez pedig, ha mindjárt halálos sebet nem kap, 's kedvező vidéken van, könnyen utól éri a' hibázó vadászt, ha csak hamar valamely fa megé nem bujhat, 's így a' medvét meg nem csalhatja. Mivel

pedig ehhez nagy ügyesség kívántatik, 's finn országban (Finnmark) nem igen sok medve találkozik, nagy diszére válik a' Lappnak, ha valamelly medvét el tud ejteni. Azon kívül a' Lappok igen sokat tartanak a' medvének éles elméje és ügyessége felől, 's iránta bizonyos tisztelettel viseltetnek, mellyel más állatok nem dicsekedhetnek. Közmondássá vált nálok, hogy a' medve 12 ember erejével, és tiznek eszével felér, 's teljesen hiszik, hogy az a' Lappok nyelvét érti. Ez okból gyakran, mi előtt reá lőnének, beszédet tartanak a' medvéhez. Ugyan ez történt, midőn a' tudósító Altenban tartzkodék, a' Kamfiordon tul levő hegyekben. Egy Lapp t. i. midőn néhány vad írámszarvast üldözőbe vett volna, véletlenül egy medvére talált, 's mivel roszul lőtt reá, e' képpen szólítá-meg: „Te semmire való, nem szégyelled egy magános embert megtámadni? Várj, mig ismét töltöttem, és akkor majd szembe szállok veled.“ De a' nöstény medve nem tartá tanácsosnak a' várakozást, hanem vele volt két kölykével eliramlott.

5. Korcsolya.

Mihelyt hó esik, melly ezen hideg tartományokban felül hamar megfagy, 's mihelyt az úgy megkeményedik, hogy egy embert meg bírhat, azonnal felhuzza a' Lapp hóelleni korcsolyáját (hóczipő), 's már most akadály nélkül kovályoghat szerte azon vidéken, melly az előtt megjárhatlan vala. Legnagyobb ügyességet mutat azonban, midőn a' finn hegyek ormairól lecsuszik. A' Skie nevezetű korcsolyák könnyű fából vannak, hét lábnyi hosszúak, 's igen szűkek; a' futó, ki azokat felhuzza, lábát soha sem emeli-fel, hanem csak a' felület hosszában ironál (csuszkal). Ezen korcsolyát lapp országban leginkább vadászatra használják. Legnagyobb nehézséggel kell azonban a' Lappnak küszködni, midőn valamelly hegyre akar felmenni, 's pedig ezt is könnyen végbe viszi. — Néha a' Skiet nyargalócz-bőrrel tekeri körül, mellynek szőrös felét hátra 's ki felé fordítja, melly a' vissza csuszást akadályozza. De mivel ez a' futás sebességét tartoztatja, ezen elővigyázati szerrel gyakran élni nem szokott. A' hegyre mászás görbe változó fordulások segedelmével, 's a' magossághoz képest igen rövid idő alatt történik. De már a' lecsuszás egészen másként megyen. Néha a' hegy teteje több órányi távulságra van annak tövétől, és a' hegy lejtőjét mélységek 's nagy kőszir-

tek szakasztják félbe; majd ismét a' lejtő felülete sima, meredek, és sok kanyarodásra fordul. Ha már a' Lapp le akar a' hegyről csuszni, legugyorodik, térdeit meggörbiti, testét hátra feszíti, hogy az egyensúlyt megtarthassa; kezében pedig botot tart, mellyel futását kormányozza, vagy szükség esetében mérsékeli. Illy módon csuszamodik ő le a' legmeredekebb hegyről is, 's ha utja közben kőszirt-hez vagy más akadályhoz közelít, azokat több ölnyre intézett ugrása által ki tudja kerülni, és olly sebességgel csuszik, hogy azt nyil reptével lehetne hasonlítani; futásának ereje által pedig egész hófelhőket szór felfelé. Gyakran állították már az emberek, hogy a' Lapp illy módon a' futó szarvast is eléri. De ezt csak akkorra kell érteni, midőn a' hó csak annyira fagy-meg, hogy csupán egy embert birhat-el, de a' futamló írámszarvast meg nem birja, melly ekkor minden lépténél a' hóba süllyed, 's a' vadász zsákmánya lesz. Ha tehát a' Lapp illy formán az állatot eléri, azt vagy puskájával lövi-le, vagy vasas botjával üti agyon. — Midőn a' hó elegendően megfagy, egy nap alatt a' Lapp könnyen meghaladhat öt finn, vagy 10—11 német mértföldet. Néha a' Lappok a' tartomány belsejéből 30 mértföldnyire is utaznak a' tengerpartig, midőn t. i. írámszarvasoktól vont szánokon könnyen még szánkázni nem lehet. Ha a' hó mély, és lágy, a' korcsolyák csak arra szolgálnak, hogy a' lesüllyedést hátráltassák; sőt ilyenkor inkább csak alkalmatlanságra szolgálnak, mivel ekkor járni kell benne, 's így elég sebesen haladni nem lehet. A' tudósítónak beszéllették, hogy kevés esztendő előtt egy hegyi Lapp a' fent leírt módon egy farkast ért utól, 's azt leütötte. Gondolván, hogy az állat agyon volna ütve, megragadá farkánál fogva, 's vállára veté, hogy haza vigye. De mielőtt messzire haladott volna, a' csupán csak elkábult farkas feleszméledett, rögtön megfordult, és vivője nyakát megkapta, 's kétségkívül széjjel is szagatta volna, ha a' Lapp hamar el nem bocsátja vala kezéből.

J E L E S M O N D Á S.

M u l a n d ó s á g. É r d e m.

Eltemet mindent örökös homályba

A' halandóság, 's csak az érdem által

Nyert dicsőségnek diadalmi fénye

Győzi-meg ejét.

Szentmiklós y után L. A m a l i a.

Aphorismák Erdélyből. Az ok nélkül szenvedőnek vigasztalása nagy. — Az éhség csak ott rágódik, hol a' lélek-ismeret marczong. — A' kétségbe esés egyedül a' véteknél lakozik. A' reménység édességeit csupán a' jámbor érezi. — Bizodalom az ártatlanságnak uti társa.

A' tisztelet nélküles szeretet egy módos gyermek, kit az ember, ha egy óráig vele mulatott, ismét elszalaszt, 's csak legfeljebb így kiált utána: „Jöjj majd vissza ismét kedves kis gyermek!”

Vannak erők, melyek kicsin körbe szorulva nagy terheket bírhatnak-el. ifj. Thoroczkay László.

Élet tükre. Az embert se csupán tetteiből, se csupán szavaiból jól nem ismerheted; de úgy legjobban, ha a' kettőt egymással össze hasonlítod.

Az emberek két helyen egyenlők: a' bölcsőben és sirban.

Szép test szép lélek nélkül hasonló olly virághoz, melly szívével vonz magához, de szagával vissza üz.

L....cs Amalia.

K Ö L T É S Z E T.

L e á n y b ú.

Beteg szívem; ki szánna	Anyámra, jó anyámra
Nincs; a' remény csalárd;	A' sírnak éje szállt;
Ne bízz, ne fuss utána,	A' mélybe szóm utána
Jobb sorsodat ne várd!	Haszontalan kiált!
Barátom' el-vesztettem,	A' bús eget hijában
Szebb álmaim között	Nézem fejem felett!
Hagyott-el, árva lettem,	Nem látok magosában
És gyászba öltözött.	Csak sűrű felleget!

Beteg szívem; ki szánna

Nincs; a' remény csalárd;

Ne bízz, ne fuss utána,

Jobb sorsodat ne várd.

Néhai Kelemen János után D.M.

K Ü L Ö N F É L E.

Asszony-eladás. A' szokás feleségét eladni még mindig divatozik, bár mit mondjanak is ellene, angoly ország némelly vidékein. A' Chronik d'York-ban következőt olvashatni: „A' mult szerdán reggel Holme-Moor faluban nagy sokaság csődült össze, 's nem sokára megtudtuk, hogy Lazenby János, egy paraszt, kedves élete párját vásárra tevő-ki. Tizenegy órakor már számíthatlan sokaság volt a' piacon együtt, és soha talán még boszantóbb jelenetet nem lehetett látni mint itt. A' férj megjelent élénk felhevülésben 's egy darab uj kötelen maga után hozá feleségét. Az egybegyűlt seregnek mondá: hogy házától felesége elszökött, gyermekeit, és szóval mindenét elhagyá, hogy bizonyos Britton Etty karjaiba mchessen, ki nyolcz nap óta tért haza a' Beverley fék-

házból, hova azért jutott, mert donnájától az általa gyermekei részére vett posztót elvette. Valamelly kocsis, kit a' történet arra vezetett, az asszonyért egy schillinget ígért, de a' mellyet az asszonynak régi barátja Britton Etty feljebb vert, 's a' vigasztalhatlan férj kinyilatkoztatá, hogy ez elégséges volna érette, míg magát meg nem jobbitja; 's a' szerencsés pár karöltve és vigan távozott-el a' nép kacajától és füttyöléseitől kísérve.

Össze hangzó esetek. Tockhalesben jelenleg egy pár házas vagyon, kiknek 20 gyermekeik közül 10 leány és tiz fiú vált. Ezen familiában ugyan azon napon egyszer két születés, más-szor két kereszteleés, harmadszor két halás, negyedszer két temetés történt. Az anyának csak egy lába van, 's a' faláb, mellyel él, egy almafának törzsökéből készült, mellyet maga az asszony magból természettt.

Becsület érzés különféle nemzeteknél. A' keleti népeknél csaknem hihetetlen egykedvűséggel viseltetnek az élet iránt, és még is az, mit öngyilkosságnak nevezünk, náluk legkevesebbé sem ismertetik. Az Ázsiaiak nem ölik-meg egymást, mint a' kicsapongó, ki életét megunta. A' becsület-ézés adja Japanban a' halált; a' párvialdal itt nem egyéb mint öngyilkosság. A' megsértetett ön hasát hasítja-fel, és bectelen lesz ellenfele, ha ugyan azt nem teszi. Chinában örömet hal-meg a' tisztviselő, ha urának kedve ellen cselekedett. Másképp van Indiában. Bengaliában a' szegény elnyomatott gazdag zsarlójának ajtaja elébe ül, 's ott utójára megint, hogy változtassa-meg bánásmódját, 's ha ezen próba is sikertelen, meg-esküszik, hogy ehel hal-meg ajtaja előtt. Jaj annak, ki így megesküdvén meg nem halna; azt fiai kerülnék, felesége megutálná, szomszédja előtt mirigyos volna, — 's így neki semmi se marad hátra, mint a' halál.

Mulattató. Bizonyos francia utazó, ki (állítólag) magyar országban utazott, utazási leírásában a' többi közt valamelly különös sebességű, és tartós futású lófajról tesz említést, melly „frospon“ nevet visel, 's egy „Ausbruch“ nevű faluról, mellyben különös jó bor terem.

Csere-rejtvény.

1. 5. 2. Régi szent, nagy patriarka
6. 2. 5. Név; viselte tiz 's két pápa.
1. 3. 4. Jár kel köztünk még se mégyen
Nincsen nála szebb az égen.
1. 2. 3. 4. 5. 6. Roppant város, egykor ott
Magyar zászló lobogott.

L....cs Amalia.

Előbbi rejtvény: vasárnap.

Kérelem. Előttünk lévén az esztendő vége, tisztelve kérjük pártfogóinkat, méltóztassanak minél előbb (a' későn tett rendelésből származni szokott több rendbeli zavarok elkerülhetése végett) jövő évre jaratandó lapjaink iránt rendeléseiket megtenni.

Szerkezi Róthkrepf Gábor, halpiacz 86. szám.

Nyomt. Trattner-Károlyi, urí utsza 612.